

KLINISCHE AVONDEN PAARD 2017

Paardendierenartsen doen praktische kennis op

- Zieke veulens in de eerstelijns praktijk, het op de kaart zetten van de dierenartsen-
- praktijk en voedingsmanagement van te dikke paarden en pony's. Dit waren de inte-
- ressante onderwerpen waar paardendierenartsen over werden bijgepraat op de door
- GD, Pavo en Vicbac georganiseerde Klinische Avonden Paard 2017, begin februari bij
- ruitersportzaak Epplejeck, Dressuurstal van Baalen en Stal Roelofsen. Sprekers waren
- onder andere drs. Barbara Broux van Universiteit Gent, Monique van Hal van HAS Den
- Bosch en hippisch wetenschapper dr. Andrea Ellis uit Engeland.



Diergeneeskunde in Gent bezig met neonatologie en is al zeven jaar verantwoordelijk voor de veulenbrigade daar.

“Het is handig om als eerstelijns dierenarts zo goed mogelijk voorbereid te zijn op eventuele calamiteiten”, hield zij haar publiek voor. “Vaak wordt de dierenarts ingeschakeld bij moeilijke geboortes, premature veulens, veulens die zuurstoftekort hebben gehad of als er problemen optreden bij het jonge veulen. Er wordt dan besloten om deze gevallen door te sturen naar een gespecialiseerde kliniek, maar er zijn veel dingen die je thuis bij de paardenhouder kunt doen en bovendien is de reis naar een kliniek vaak lang en zwaar voor het jonge veulen. Het geven van handvatten om hier onderscheid in te maken is cruciaal: wanneer behandel je thuis verder, welke methoden kun je daarvoor gebruiken en bij welke gevallen moeten alle alarmbellen gaan rinkelen en is het zaak het veulen zo snel mogelijk door te sturen?”

Deze kennis komt goed van pas in de dagelijkse praktijk, want er verandert veel in de neonatologie. Ontwikkelingen gaan snel en niet alle eerstelijns dierenartsen zijn daar al van op de hoogte. “Daardoor worden jonge probleemveulens misschien doorgestuurd, terwijl behandeling thuis ook goede resultaten kan geven. Stuur je wel door, dan is het vaak zinvol om het veulen voor te

behandelen, zodat het de reis doorstaat en de overlevingskansen het hoogst zijn.”

Drs. Broux maakte met praktijkvoorbeelden inzichtelijk hoe men moet handelen in diverse gevallen. Ook ging ze verder in op behandelmethoden die eerstelijns dierenartsen kunnen toepassen, zoals infuustherapie en plasma- of bloedtransfusies. En ze hamerde op hygiëne in de kraamstal en het goed laten drinken van het pasgeboren veulen. “Veulens worden zonder enige afweerstoffen geboren, die krijgen ze alleen binnen via de merriemelk. In gevallen waarbij de geboorte en de start van een veulen moeizaam zijn geweest, kan het zinvol zijn in het bloed te testen of zij wel afweerstoffen hebben binnengekregen. Niet alle paardenhouders zijn hiermee bekend. Jullie kunnen hierin een adviserende rol spelen”, hield ze haar publiek voor.

KOSTELOOS KLANTEN TREKKEN

Een heel ander verhaal, maar daardoor zeker niet minder interessant, kwam van Monique van Hal, een marketingprofessional die haar sporen verdiend heeft in de paardenhouderij. Op dit moment werkt ze als marketingdeskundige bij HAS Den Bosch. Ze daagde de aanwezige dierenartsen uit om na te denken over hoe ze hun praktijk op de kaart zetten en maakte duidelijk dat dat prima kan zonder budget.

BEHANDELING ZIEKE VEULENS

Paardendierenarts Barbara Broux kwam, met het nieuwe veulenseizoen voor de deur, vertellen over wat je moet doen en laten met een ziek veulen in de eerstelijns praktijk. Ze houdt zich op de Faculteit



“In het algemeen zijn dierenartsen dienstverleners: ze willen primair dieren helpen en de meesten zijn echte bèta’s. Met commercie hebben ze niet zoveel. De wereld om ons heen verandert in razend tempo. We bevinden ons middenin een communicatierevolutie. Elke dierenarts zou zich moeten afvragen met wie hij eigenlijk concurreert. Dat is niet meer met de praktijk in het volgende dorp, maar met Wikipedia, Bokt.nl of een webshop uit China waar men wormkuren kan bestellen. Hoe kun je daar als dierenarts mee omgaan?”

Vervolgens deed Monique van Hal op basis van vijf pijlers uit de doeken hoe eenvoudig het is om zonder grote investeringen een unieke positie in te nemen. “Belangrijk daarbij is niet alleen om uw klanten te kennen, maar vooral uzelf. Door dicht bij uzelf te blijven en actief uit te dragen waar uw passie ligt, is het plotseling niet zo moeilijk meer om zonder kostbare marketingactiviteiten een klantenkring aan te trekken die waarde heeft.”

Ze besloot met een aantal tips die de dierenartsen in de praktijk kunnen toepassen. “De paardenkliniek is een dynamische omgeving, medische hoofdbrekers en emotionele pieken en dalen zijn dagelijkse aan de orde. Maak daar gebruik van en vertel de verhalen die het waard zijn om te delen. Heeft u een interessante casus meegemaakt? Deel deze met uw klanten, bijvoorbeeld op social media. Laat zien waar u goed in bent en laat uw klanten meekijken in de keuken van de dierenarts.

Koester waardevolle klanten en laat ze voor u praten. Stap ook eens uit uw comfortzone en zoek uw klanten op, daar waar zij met hun paarden zijn, zoals op een fokkerijstudieclub.”

**VOEDINGSMANAGEMENT
DIKKE PAARDEN**

De laatste spreker van de avond was dr. Andrea Ellis, wetenschapper bij Unequi.Ltd in Engeland. Zij is gespecialiseerd in paardenvoeding, gedrag en welzijn. Ze doet onderzoek, publiceert en geeft gastcolleges aan universiteiten over de hele wereld. Haar lezing ging over het voedingsmanagement van paarden met pituitary pars intermedia (PPID, bekend als ziekte van Cushing) en EMS, een combinatie van verschillende aandoeningen zoals overgewicht, insulineresistentie en ontstekingen. Bij beide ziektes, en de preventie ervan, spelen voeding en management een grote rol. Onderliggende factoren als te veel voeren en overgewicht, insulineresistentie en andere hormonale disbalansen, stofwisselingsproblemen, gewrichtsontstekingen en hoge bloeddruk kwamen aan de orde. Hoe moeten paarden met EMS en PPID gevoerd en gehouden worden? Welke diëten zijn er en hoe komen ze uit de bus in het nieuwste wetenschappelijke onderzoek? Ook besteedde dr. Ellis aandacht aan de rol die de dierenarts kan spelen; moet hij een vinger aan de pols houden en paardeneigenaren preventief voorlichten of hoort dat niet bij zijn

taak? Dr. Ellis vond van wel: “Het is enorm belangrijk om EMS indien mogelijk te voorkomen c.q. te behandelen en om paarden met EMS en/of PPID correct te voeren. Bijbehorende complicaties, zoals bijvoorbeeld hoefbevangenheid, zijn enorm pijnlijk voor een paard en kunnen zich ontwikkelen tot een levensbedreigend probleem. Door paardenhouders preventief voor te lichten kunnen complicaties en dus paardenleed mogelijk worden voorkomen.”

Er zijn verschillende manieren waarop paarden-dierenartsen dit kunnen doen. “Houd van elk paard in je praktijk informatie bij over dieet en lichaamsconditie, ook van de gezonde dieren. De Body Condition Score (BCS) is hierbij een goed hulpmiddel. Bied de mogelijkheid voor een jaarlijkse gezondheidscheck voor paarden. Deel folders uit over de preventie van EMS. Geef de eigenaren van te dikke en PPID-paarden informatie over hoe ze hun paard moeten voeren en managen. Praktische invulling hiervan kan onder andere zijn: het geven van minder of ander kracht- en ruwvoer met minder suikers en zetmeel, het voorkomen van plotselinge wisselingen van management, het gebruik van hooinetten, slowfeeders, een voercomputer of stripbegrazing om te veel en te snelle voername te voorkomen en het stimuleren van beweging. Beweging is erg belangrijk om verhoogde insulinegevoeligheid te herstellen.” ●